

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૭] ૧૪ એસ.સી.આર. ૫૦૦

હાલપ્પા

વિરુદ્ધ

મલિક સાબ

(સિવિલ અપીલ નં. ૨૨૯૧૧-૨૨૯૧૨/૨૦૧૭)

૧૫ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૭

[દીપક મિશ્રા, સીજેઆઈ, એ. એમ. ખાનવિલકર અને ડો. ડી. વાય. ચંદ્રચુડ,

જેજે.]

મોટર વાહનો – અકસ્માત – વળતરનો દાવો – અપીલકર્તાનો કેસ હતો કે જ્યારે તેઓ ટ્રેક્ટરોના પ્રદર્શનના કાર્યક્રમમાં હાજરી આપી રહ્યા હતા, ત્યારે ડ્રાઈવર ટ્રેક્ટરને રોકવામાં અસમર્થ રહ્યો હતો જેના પરિણામે તે પલટી ખાઈ ગયું હતું અને અપીલકર્તા સાથે અથડાયું હતું જેના કારણે તેમને ગંભીર ઈજાઓ થઈ હતી –

એફઆઈઆર નોંધવામાં આવી હતી – અપીલકર્તાએ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ વળતરનો દાવો કર્યો હતો – ટ્રિબ્યુનલે અપીલકર્તાની જુબાની સ્વીકારી હતી જેને ઘટનાના પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી પીડબલ્યુ-૩ ના પુરાવા દ્વારા સમર્થન મળ્યું હતું અને અપીલકર્તાને વળતર મંજૂર કર્યું હતું – જોકે, હાઈકોર્ટે ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદાને ઉલટાવ્યો હતો અને ઠરાવ્યું હતું કે અકસ્માતની તારીખે અપીલકર્તાના નિવેદનના આધારે એફઆઈઆર નોંધવામાં આવી હતી અને અપીલકર્તા ટ્રેક્ટરના ડ્રાઈવરની બાજુમાં મડ-ગાર્ડ પર બેઠા હતા અને આ વીમા કંપની દ્વારા વીમાકૃત જોખમ નહોતું – આ તારણ પર, હાઈકોર્ટે વળતર વધારવા માટે અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ ફગાવી દીધી હતી – અપીલ પર, ઠરાવ્યું: ટ્રિબ્યુનલે આરડબલ્યુ-૧ ની ઉલટ તપાસ દરમિયાનની કબૂલાત નોંધી હતી કે વીમા કંપનીએ અકસ્માતના સંબંધમાં એક અલગ ફાઈલ જાળવી રાખી હતી – વીમા કંપનીએ કેસમાં તપાસનીસની ફાઈલ અથવા રિપોર્ટ રજૂ કર્યો ન હતો – વધુમાં, અપીલકર્તા અને પીડબલ્યુ-૩ દ્વારા આપવામાં આવેલી ઘટનાની આવૃત્તિને વિસ્થાપિત કરવા માટે વીમા કંપની દ્વારા કોઈ સ્વતંત્ર સાક્ષી રજૂ કરવામાં આવ્યો ન હતો – ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પુરાવાના સચોટ વિશ્લેષણને હાઈકોર્ટે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના ભૌતિક પાસાઓનો વિચાર કર્યા વિના વિસ્થાપિત કર્યું છે – રેકૉર્ડ પરના તબીબી પુરાવા દર્શાવે છે કે અપીલકર્તાના નીચેના અંગો લકવાગ્રસ્ત થઈ ગયા છે જેના પરિણામે મૂત્રાશય અને આંતરડા પરનું નિયંત્રણ ગુમાવ્યું છે – તબીબી પુરાવા સ્થાપિત કરે છે કે અપીલકર્તાની વિકલાંગતા સો ટકા છે –

હકીકતો પર, ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ રૂ. ૮,૬૬,૦૦૦/- ના વળતરમાં રૂ. ૨,૭૦,૦૦૦/- ની વધારાની રકમનો વધારો કરવામાં આવ્યો.

૨૮ વર્ષીય ખેડૂત અપીલકર્તાને અકસ્માત નડ્યો હતો, જેમાં તેમને ગંભીર ઈજાઓ થઈ હતી. મોટર અકસ્માત દાવા ટ્રિબ્યુનલે અપીલકર્તાને વાર્ષિક ૭% ના વ્યાજ સાથે રૂ. ૮,૬૬,૦૦૦/- ની રકમનું વળતર મંજૂર કર્યું હતું. હાઈકોર્ટે વળતર વધારવા માટેની અપીલકર્તાની પ્રાર્થના નકારી કાઢી હતી. તેથી વર્તમાન અપીલો.

અપીલો મંજૂર કરતા, કોર્ટે ઠરાવ્યું:

૧. હાઈકોર્ટે ટ્રિબ્યુનલના તારણને માત્ર એ આધારે ઉલટાવવા માટે આગળ વધી છે કે અપીલકર્તાની ફરિયાદ પર જે એફઆઈઆર દાખલ કરવામાં આવી હતી તેમાં એવી વિગત હતી જે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ઉભરી આવેલા પુરાવાઓથી અલગ હતી. ટ્રિબ્યુનલે આરડબલ્યુ-૧ ની તેની ઉલટ તપાસ દરમિયાનની કબૂલાત નોંધી હતી કે વીમા કંપનીએ અકસ્માતના સંબંધમાં એક અલગ ફાઈલ જાળવી રાખી હતી. વીમા કંપનીએ કેસમાં તપાસનીસની ફાઈલ અથવા રિપોર્ટ રજૂ કર્યો ન

હતો. વધુમાં, અપીલકર્તા અને પીડબલ્યુ-૩ દ્વારા આપવામાં આવેલી ઘટનાની આવૃત્તિને વિસ્થાપિત કરવા માટે વીમા કંપની દ્વારા કોઈ સ્વતંત્ર સાક્ષી રજૂ કરવામાં આવ્યો ન હતો. ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પુરાવાના સચોટ વિશ્લેષણને હાઈકોર્ટે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના ભૌતિક પાસાઓનો વિચાર કર્યા વિના વિસ્થાપિત કર્યું છે. હાઈકોર્ટ એવું માનવામાં ન્યાયી ન હતી કે ટ્રિબ્યુનલ દાવેદાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજો પર પોતાનું મન લગાવ્યા વિના હકીકતના તારણ પર પહોંચી હતી અથવા તેણે આકસ્મિક રીતે હકીકતનું તારણ નોંધ્યું હતું. તેનાથી વિપરીત, હાઈકોર્ટ દ્વારા તારણનું ઉલટાવવું એ પુરાવાના ભૌતિક પાસાઓનો વિચાર કર્યા વિના હતું જે ટ્રિબ્યુનલ માટે વાજબી રીતે વજનદાર હતા. તેથી, હાઈકોર્ટનું તારણ સ્પષ્ટપણે ભૂલભરેલું છે અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા હકીકતનું તારણ સાચું હતું. [પેરા ૮][૫૦૫- જી-એચ; ૫૦૬-એ-સી]

૨. જ્યાં સુધી વળતરના જથ્થાનો સંબંધ છે, રેકૉર્ડ પરના તબીબી પુરાવા દર્શાવે છે કે અપીલકર્તાના નીચેના અંગો લકવાગ્રસ્ત થઈ ગયા છે જેના પરિણામે મૂત્રાશય અને આંતરડા પરનું નિયંત્રણ ગુમાવ્યું છે. તબીબી પુરાવા સ્થાપિત કરે છે કે અપીલકર્તાની વિકલાંગતા સો ટકા છે. તબીબી રેકૉર્ડની ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા ઝીણવટપૂર્વક તપાસ કરવામાં આવી છે. અપીલકર્તા ટ્રોમેટિક પેરાપ્લેજિયાથી પીડાય છે અને જરૂર દિવસ સુધી હોસ્પિટલમાં દાખલ હતા. જ્યારે અકસ્માત થયો ત્યારે અપીલકર્તા ૨૮ વર્ષની વયના હતા. કેસની હકીકતો અને સંજોગોને

ધ્યાનમાં લેતા અપીલકર્તાની માસિક આવક રૂ. ૪,૦૦૦/- ગણવી જોઈએ. ભવિષ્યની સંભાવનાઓ માટે છૂટ આપ્યા પછી અને વર્તમાન ખર્ચ માટે કપાત કર્યા પછી, અપીલકર્તાને મળવાપાત્ર વળતર રૂ. ૫,૭૫,૦૦૦/- થી વધીને રૂ. ૭,૭૫,૦૦૦/- થઈને રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦/- ની રકમ દ્વારા વધારવામાં આવશે. ભવિષ્યના તબીબી ખર્ચ માટેની રકમ જે રૂ. ૩૦,૦૦૦/- નક્કી કરવામાં આવી હતી તેને વિકલાંગતાના ગંભીર સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને વધારીને રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦/- કરવી જોઈએ. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ રૂ. ૮,૬૬,૦૦૦/- ના વળતરમાં રૂ. ૨,૭૦,૦૦૦/- ની વધારાની રકમનો વધારો કરવામાં આવશે. [પેરા ૯][૫૦૬-સી-એફ]

સિવિલ અપીલ અધિકારક્ષેત્ર: સિવિલ અપીલ નં. ૨૨૯૧૧-૨૨૯૧૨/૨૦૧૭.

બેંગલોર ખાતેની કર્ણાટક હાઈકોર્ટના ૧૨/૦૭/૨૦૧૧ ના એમ. એફ. એ. માં આપેલા ચુકાદા અને આદેશ પરથી.

અપીલકર્તા તરફથી એન. ડી. બી. રાજુ, સી. એમ. અંગાદી, રામેશ્વર પ્રસાદ ગોયલ, એડવોકેટ્સ.

પ્રતિવાદી તરફથી એકાંશ બંસલ, પરમાનંદ ગૌર, એડવોકેટ્સ.

કોર્ટનો ચુકાદો ડો. ડી. વાય. ચંદ્રચુડ, જે. દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

૧. કર્ણાટક હાઈકોર્ટે ૧૨ જુલાઈ ૨૦૧૧ ના ચુકાદા દ્વારા મોટર અકસ્માત દાવા ટ્રિબ્યુનલના અપીલકર્તાને વાર્ષિક ૭% ના વ્યાજ સાથે રૂ. ૮,૬૬,૦૦૦/- ની રકમનું વળતર મંજૂર કરવાના નિર્ણયને ઉલટાવ્યો હતો. વળતરના એવોર્ડને ઉલટાવતી વખતે, હાઈકોર્ટે એવા નિષ્કર્ષ પર આવી છે કે અપીલકર્તા ટ્રેક્ટરના મડગાર્ડ પર બેઠા હતા અને આ વીમા કંપની દ્વારા વીમાકૃત જોખમ નહોતું. આ તારણ પર, હાઈકોર્ટે વીમા કંપનીની અપીલ મંજૂર કરી અને વળતર વધારવા માટે અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ ફગાવી દીધી હતી.

૨. અકસ્માત ૨૪/૦૮/૨૦૦૫ ના રોજ થયો હતો. અકસ્માત સમયે અપીલકર્તા ૨૮ વર્ષના હતા. અપીલકર્તાનો કેસ એવો છે કે ૨૪/૦૮/૨૦૦૫ ના રોજ તેઓ એક કાર્યક્રમમાં હાજરી આપવા માટે સિરીગેરેની મુલાકાતે ગયા હતા. સોનાલિકા ટ્રેક્ટર્સ દ્વારા સવારે ૧૧.૩૦ વાગ્યે ટ્રેક્ટરોનું પ્રદર્શન યોજવામાં આવ્યું હતું. અપીલકર્તા, જે એક ખેડૂત છે, તેમણે દાવો કર્યો હતો કે જ્યારે તેઓ ટ્રેક્ટરની નજીક ગયા ત્યારે ડ્રાઈવર તેને રોકવામાં અસમર્થ રહ્યો હતો જેના

પરિણામે તે પલટી ખાઈ ગયું હતું અને અપીલકર્તા સાથે અથડાયું હતું જેના કારણે તેમને ગંભીર ઈજાઓ થઈ હતી. ભરમસાગર પોલીસ સ્ટેશનમાં કેસ ક્રાઈમ ૧૪૭/૨૦૦૫ હેઠળ પ્રથમ માહિતી અહેવાલ નોંધવામાં આવ્યો હતો અને ડ્રાઈવર વિરુદ્ધ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૨૭૯ અને ૩૩૮ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે ચાર્જશીટ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૩. અપીલકર્તાએ રૂ. ૨૫,૦૦,૦૦૦/- ની રકમનું વળતર માંગ્યું હતું. અપીલકર્તાની તેમના દાવાના સમર્થનમાં પીડબલ્યુ-૧ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી. અપીલકર્તાને થયેલી ઈજાઓનું સ્વરૂપ સાબિત કરવા માટે પીડબલ્યુ-૨ ડો. જયપ્રકાશની તપાસ કરવામાં આવી હતી. પુરાવા દર્શાવે છે કે અકસ્માત પછી તરત જ અપીલકર્તાને સારવાર માટે સામુદાયિક આરોગ્ય કેન્દ્ર, સિરીગેરે ખાતે લઈ જવામાં આવ્યા હતા જ્યાં તેમને પ્રાથમિક સારવાર આપવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ તેમને બાપુજી હોસ્પિટલ, દાવણગેરે ખસેડવામાં આવ્યા હતા જ્યાંથી તેમને વધુ સારવાર માટે એમ એસ રામૈયા હોસ્પિટલ, બેંગલોર ખાતે મોકલવામાં આવ્યા હતા. તબીબી રેકૉર્ડ દર્શાવે છે કે અપીલકર્તાને કમ્પ્રેશન ફ્રેક્ચર સાથે પેરાપ્લેજિયા થયો હતો. અપીલકર્તા કાયમી ધોરણે સ્થિર થઈ ગયા છે, વ્હીલ-ચેર પર નિર્ભર છે અને મૂત્રાશય અને આંતરડા ખાલી કરવા માટે ફ્રીમ સહાયની જરૂર પડે છે. તેમના શરીરનો નીચેનો ભાગ લકવાગ્રસ્ત થઈ ગયો

છે. ડો. જયપ્રકાશ, પીડબલ્યુ-૨ એ જુબાનીમાં જણાવ્યું હતું કે અપીલકર્તાની વિકલાંગતા સો ટકા છે કારણ કે તેમના બંને નીચેના અંગો લકવાગ્રસ્ત થઈ ગયા છે જેના પરિણામે મૂત્રાશય અને આંતરડા પરનું નિયંત્રણ ગુમાવ્યું છે.

જ. ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ વીમા કંપનીનો બચાવ એવો હતો કે અપીલકર્તા ટ્રેક્ટરના મડગાર્ડ પર સવારી કરી રહ્યા હતા, જે એફઆઈઆરમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું. વીમા કંપનીના જણાવ્યા મુજબ, વીમાની પોલિસી ટ્રેક્ટરના ડ્રાઈવર સિવાય અન્ય કોઈના જોખમને આવરી લેતી નહોતી. ટ્રિબ્યુનલે વીમા કંપનીના બચાવને નકારી કાઢ્યો હતો અને અપીલકર્તાની જુબાની પર ભરોસો રાખ્યો હતો જે ઘટનાના પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી પીડબલ્યુ-૩ ના પુરાવા દ્વારા સમર્થિત હોવાનું જણાયું હતું. વળતરના પાસા પર ટ્રિબ્યુનલે નોંધ્યું હતું કે અપીલકર્તા ખેડૂત પરિવારના છે જે ૫ એકર અને ૨૫ ગુંઠા જમીન ધરાવે છે. અપીલકર્તા પરિણીત હતા. ટ્રિબ્યુનલે પૂરતા પુરાવાના અભાવે અપીલકર્તાની માસિક આવક રૂ. ૧૦,૦૦૦/- હોવાની દલીલ સ્વીકારી ન હતી. ટ્રિબ્યુનલે અપીલકર્તાની આવક દર મહિને રૂ. ૩,૦૦૦/- ધારી હતી. અકસ્માત સમયે અપીલકર્તાની ઉંમર ૨૮ વર્ષ હોવાથી, ટ્રિબ્યુનલે ૧૬ નો ગુણક લાગુ કર્યો અને ભવિષ્યની કમાણી ક્ષમતાના નુકસાન પેટે રૂ. ૫,૭૬,૦૦૦/- વળતરની ગણતરી કરી. સગવડોના નુકસાન માટે રૂ. ૫૦,૦૦૦/- અને ભવિષ્યના તબીબી ખર્ચ માટે રૂ. ૩૦,૦૦૦/- ની વધારાની રકમ મંજૂર કરવામાં આવી હતી. તબીબી ખર્ચ, પીડા

અને વેદના માટે રૂ. ૨,૧૦,૦૦૦/- ની રકમ મંજૂર કરવામાં આવી હતી. પરિણામે, કલેમ પિટિશનની તારીખથી વસૂલાત સુધી વાર્ષિક ૭% ના વ્યાજ સાથે કુલ રૂ. ૮,૬૬,૦૦૦/- નું વળતર મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું. ડ્રાઈવર, માલિક અને વીમા કંપનીને સંયુક્ત રીતે અને અલગ-અલગ રીતે જવાબદાર ઠેરવવામાં આવ્યા છે.

૫. અપીલકર્તાએ વળતર વધારવા માટે અપીલ દાખલ કરી હતી. વીમા કંપનીએ પણ તેની જવાબદારી સામે પ્રશ્ન ઉઠાવતી અપીલ દાખલ કરી હતી. હાઈકોર્ટે વીમા કંપનીની અપીલ મંજૂર કરી છે અને અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ ફગાવી દીધી છે. હાઈકોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે અકસ્માતની તારીખે અપીલકર્તાના નિવેદનના આધારે જે પ્રથમ માહિતી અહેવાલ નોંધવામાં આવ્યો હતો તેમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે અપીલકર્તા ટ્રેક્ટરના ડ્રાઈવરની બાજુમાં મડ-ગાર્ડ પર બેઠા હતા. ત્યારબાદ ૩૦/૦૯/૨૦૦૫ ના રોજ પોલીસ દ્વારા બીજું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું જેમાં અપીલકર્તાએ જણાવ્યું હતું કે અકસ્માત ટ્રેક્ટર ડ્રાઈવરના બેદરકાર અને નિષ્કાળજીભર્યા કૃત્યને કારણે થયો હતો, જેના કારણે ટ્રેક્ટર પલટી ખાઈ ગયું હતું અને અપીલકર્તા પર પડ્યું હતું. હાઈકોર્ટના મતે, પોલીસે માલિકની જવાબદારી બચાવવા માટે પ્રયત્ન કર્યો હતો અને અપીલકર્તા ત્રીજો પક્ષકાર હતા અને ટ્રેક્ટર તેમના પર પડ્યું હતું તેવી દલીલને ટેકો આપવા માટે બીજું નિવેદન નોંધ્યું હતું. હાઈકોર્ટે એ બાબતે પણ

શંકા વ્યક્ત કરી હતી કે જ્યારે અપીલકર્તાને બેંગલોરની એમ એસ રામૈયા હોસ્પિટલમાં ખસેડવામાં આવ્યા હતા ત્યારે પોલીસ ૩૦/૦૯/૨૦૦૫ ના રોજ તેમનું નિવેદન કેવી રીતે નોંધી શકે.

૬. અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ રજૂઆત કરે છે કે હાઈકોર્ટે ટ્રિબ્યુનલના ગંભીરતાપૂર્વક અપાયેલા ચુકાદાને ઉલટાવવામાં સ્પષ્ટપણે ભૂલ કરી છે. અપીલકર્તાએ આગ્રહ કર્યો હતો કે મૌખિક પુરાવાના આધારે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નોંધાયેલા હકીકતના તારણને માત્ર એફઆઈઆરના આધારે ઉલટાવી શકાય નહીં. વધુમાં, એવું ભારપૂર્વક જણાવવામાં આવ્યું હતું કે અપીલકર્તાએ તેમની જુબાની દરમિયાન જે જણાવ્યું હતું અને જેને અકસ્માતના સાક્ષી પીડબલ્યુ-૩ દ્વારા સમર્થન મળ્યું હતું તેને વિસ્થાપિત કરવા માટે વીમા કંપનીએ કોઈ પ્રત્યક્ષ પુરાવા રજૂ કર્યા નથી.

૭. બીજી બાજુ, વીમા કંપની વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે હાઈકોર્ટના ચુકાદાને સમર્થન આપ્યું છે અને આગ્રહ કર્યો છે કે અપીલકર્તા ટ્રેક્ટરના મડ-ગાર્ડ પર સવારી કરતી વખતે ઘાયલ થયા હતા તે તારણ સાચું છે. પરિણામે એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે માલિકને આપવામાં આવેલી વીમા પોલિસી ટ્રેક્ટર પર સવારી કરતા ત્રીજા પક્ષકારના જોખમને આવરી લેતી નહોતી અને તેથી વીમા પોલિસીનો ભંગ થયો હતો.

૮. ટ્રિબ્યુનલનો ચુકાદો સૂચવે છે કે પ્રથમ માહિતી અહેવાલ, ફરિયાદ આંક – પી૧ અને અપીલકર્તાના પૂરક નિવેદન આંક –પી૨ પર આધારિત વીમા કંપનીના બચાવનું યોગ્ય મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હતું. જોકે, ટ્રિબ્યુનલે આ મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

“...પ્રતિવાદી નં.૩ અને આરડબલ્યુ.૧ એ રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારે કથિત કમનસીબ અકસ્માતને આમંત્રણ આપ્યું છે પરંતુ એફઆઈઆર અને ફરિયાદ આંક –પી૧ સિવાય પ્રતિવાદી નં.૩ એ એવું દર્શાવવા માટે કોઈ દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા નથી કે અકસ્માત સમયે અરજદાર પ્રશ્ન હેઠળના ટ્રેક્ટરના એન્જિન પર બેસીને મુસાફરી કરી રહ્યા હતા. આરડબલ્યુ.૧ એ તેની ઉલટ તપાસ દરમિયાન સ્વીકાર્યું છે કે પ્રતિવાદી નં.૩ એ પ્રશ્ન હેઠળના અકસ્માતના સંબંધમાં એક અલગ ફાઈલ જાળવી રાખી છે અને તેણે એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે પ્રતિવાદી નં.૩ એ આ કેસના તપાસનીસનો રિપોર્ટ રજૂ કર્યો નથી. સ્વીકાર્યપણે પ્રતિવાદી નં.૩ એ અકસ્માતની તારીખ અને સમયે અરજદાર ટ્રેક્ટરના એન્જિન પર બેસીને મુસાફરી કરી રહ્યા હતા તે સાબિત કરવા માટે અકસ્માતના કોઈ સ્વતંત્ર પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષીની તપાસ કરી નથી. જો ખરેખર

અરજદાર તે ટ્રેક્ટરના એન્જિન પરથી નીચે પડી જવાથી ગંભીર રીતે ઘાયલ થયા હોત તો વીમા કંપની પ્રતિવાદી નં.૩ અકસ્માતના સંબંધમાં તેના દ્વારા જાળવવામાં આવેલી અલગ ફાઇલ રજૂ કરી શકી હોત અને તે અકસ્માત અંગે તપાસનીસનો રિપોર્ટ પણ રજૂ કરી શકી હોત પરંતુ સ્વીકાર્યપણે પ્રતિવાદી નં.૩ એ તેના શ્રેષ્ઠ જાણીતા કારણોસર અકસ્માતના સંબંધમાં તે અલગ ફાઇલ અને તપાસનીસનો રિપોર્ટ રજૂ કર્યો નથી. બીજી બાજુ ઉપર જણાવ્યા મુજબ, શપથ પરના અરજદારના નિવેદન અને પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી અને આંક -પી૨ પરના અરજદારના પૂરક નિવેદન અને આંક - પી૩ પર સાક્ષીઓના પોલીસ નિવેદન અને આંક -પી૬ પરની ચાર્જશીટ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે પ્રતિવાદી નં.૧ દ્વારા તે ટ્રેક્ટરને બેદરકારી અને નિષ્કાળજીપૂર્વક ચલાવવાને કારણે તે ટ્રેક્ટર પલટી ખાઈ ગયું હતું અને અરજદાર જે ટ્રેક્ટર પર ચઢવાના હતા તેમના પર પડ્યું હતું અને જેના પરિણામે અરજદારને ગંભીર ઈજાઓ થઈ છે. વધુમાં ઉપર જણાવ્યા મુજબ, સંબંધિત તપાસ અધિકારીએ વિગતવાર તપાસ કર્યા પછી પ્રતિવાદી નં.૧ વિરુદ્ધ આઈપીસી કલમ ૨૭૯ અને ૩૩૮ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે ચાર્જશીટ દાખલ કરી છે..."

હાઈકોર્ટે ટ્રિબ્યુનલના તારણને માત્ર એ આધારે ઉલટાવવા માટે આગળ વધી છે કે અપીલકર્તાની ફરિયાદ પર જે એફઆઈઆર દાખલ કરવામાં આવી હતી તેમાં એવી વિગત હતી જે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ઉભરી આવેલા પુરાવાઓથી અલગ હતી. ટ્રિબ્યુનલે આરડબલ્યુ-૧ ની તેની ઉલટ તપાસ દરમિયાનની કબૂલાત નોંધી હતી કે વીમા કંપનીએ અકસ્માતના સંબંધમાં એક અલગ ફાઈલ જાળવી રાખી હતી. વીમા કંપનીએ કેસમાં તપાસનીસની ફાઈલ અથવા રિપોર્ટ રજૂ કર્યો ન હતો. વધુમાં, અપીલકર્તા અને પીડબલ્યુ-૩ દ્વારા આપવામાં આવેલી ઘટનાની આવૃત્તિને વિસ્થાપિત કરવા માટે વીમા કંપની દ્વારા કોઈ સ્વતંત્ર સાક્ષી રજૂ કરવામાં આવ્યો ન હતો. ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પુરાવાના સચોટ વિશ્લેષણને હાઈકોર્ટે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના ભૌતિક પાસાઓનો વિચાર કર્યા વિના વિસ્થાપિત કર્યું છે. હાઈકોર્ટે એવું માનવામાં ન્યાયી ન હતી કે ટ્રિબ્યુનલ દાવેદાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજો પર પોતાનું મન લગાવ્યા વિના હકીકતના તારણ પર પહોંચી હતી અથવા તેણે આકસ્મિક રીતે હકીકતનું તારણ નોંધ્યું હતું. તેનાથી વિપરીત, અમે જોઈએ છીએ કે હાઈકોર્ટે દ્વારા તારણનું ઉલટાવવું એ પુરાવાના ભૌતિક પાસાઓનો વિચાર કર્યા વિના હતું જે ટ્રિબ્યુનલ માટે વાજબી રીતે વજનદાર હતા. તેથી, અમારો અભિપ્રાય છે કે હાઈકોર્ટેનું તારણ સ્પષ્ટપણે ભૂલભરેલું છે અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા હકીકતનું તારણ સાચું હતું.

૯. તે બાબત કોર્ટ પર વળતરનો જથ્થો નક્કી કરવા માટે છોડે છે. રેકૉર્ડ પરના

તબીબી પુરાવા દર્શાવે છે કે અપીલકર્તાના નીચેના અંગો લકવાગ્રસ્ત થઈ ગયા છે જેના પરિણામે મૂત્રાશય અને આંતરડા પરનું નિયંત્રણ ગુમાવ્યું છે. તબીબી પુરાવા સ્થાપિત કરે છે કે અપીલકર્તાની વિકલાંગતા સો ટકા છે. તબીબી રેકૉર્ડની ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા ઝીણવટપૂર્વક તપાસ કરવામાં આવી છે. અપીલકર્તા ટ્રોમેટિક પેરાપ્લેજિયાથી પીડાય છે અને ૪૨ દિવસ સુધી હોસ્પિટલમાં દાખલ હતા. ૨૪/૦૮/૨૦૦૫ ના રોજ જ્યારે અકસ્માત થયો ત્યારે અપીલકર્તા ૨૮ વર્ષની વયના હતા. અમારા મતે, કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા અપીલકર્તાની માસિક આવક રૂ. ૪,૦૦૦/- ગણવી જોઈએ. ભવિષ્યની સંભાવનાઓ માટે છૂટ આપ્યા પછી અને વર્તમાન ખર્ચ માટે કપાત કર્યા પછી, અપીલકર્તાને મળવાપાત્ર વળતર રૂ. ૫,૭૫,૦૦૦/- થી વધીને રૂ. ૭,૭૫,૦૦૦/- થઈને રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦/- ની રકમ દ્વારા વધારવામાં આવશે. ભવિષ્યના તબીબી ખર્ચ માટેની રકમ જે રૂ. ૩૦,૦૦૦/- નક્કી કરવામાં આવી હતી તેને વિકલાંગતાના ગંભીર સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને વધારીને રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦/- કરવી જોઈએ. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મંજૂર કરાયેલ રૂ. ૮,૬૬,૦૦૦/- ના વળતરમાં રૂ. ૨,૭૦,૦૦૦/- ની વધારાની રકમનો વધારો કરવામાં આવશે. અપીલકર્તા કલેમ પિટિશનની તારીખથી વસૂલાત સુધી વાર્ષિક ૭% ના દરે વ્યાજ મેળવવા માટે હકદાર રહેશે. વીમા કંપનીએ આ ચુકાદાની તારીખથી ૧૨ અઠવાડિયાના સમયગાળામાં વળતર અથવા, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, આ ચુકાદા મુજબ ચૂકવવાપાત્ર બાકી રકમ

ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ જમા કરાવવાની રહેશે, જે યોગ્ય ચકાસણી પછી અપીલકર્તાને મુક્ત કરવામાં આવશે.

૧૦. અપીલ ઉપરોક્ત શરતો સાથે મંજૂર કરવામાં આવે છે અને ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ નથી.

અપીલ મંજૂર.

અંકિત જ્ઞાન

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.